

Előfizetési árak:

Egész évre... 8 kor.
Fél évre... 4 kor.
Negyedévre... 2 kor.

Egyes szám ára 10 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Szerkesztőség és
Kiadóhivatal:

Marosujvár, Mészáros tér 5.

Hirdetések telvértnek a
kiadóhivatalban árszabály
szerint.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

Lelkünkbe

nyilal ma minden hír a román határ-ról. Ezer esztendő szentelt földünk minden meggyalázott göröngyéért az agyunkba tódul a vér és keserű köny esordul ki a szemünkből, de amint végig fut idegeinken a magyar városok neve: Brassó, Kézdivásárhely, Petrozsény és Nagyszeben, Sepsiszentgyörgy, egyszerre fellobog bennünk a hit és akarat: ez nem marad bosszulatlanul. Egyszerre rendíthetetlen erő ébred ebben a népben.

Minden akaratunk, minden érzésünk összefonódik s tudjuk, hogy a mi most történik, az csak az új háboru muló izgalma.

Igy jöttek az olaszok is az Isonzóig, ahol a magyarok falanksza állította meg az árva. A föld pedig mindennél szentebb s a magyar föld nem hord sokáig hátán gyalázatot.

A magyar honvéd eleven sövénye a felfuvalkodott román ágaskodást is meg fogja állítani, erőnk ezt a gaz árulást is le fogja gázolni. De ehhez valamennyiünk hite, bizalma, türelme, nyugodt és minden erőt megfeszítő cselekedete szükséges.

Már minden megtörtént a betolakodók letiprásának előkészítésére.

A szerb Timok divízió sorsa várja a rabló román hordákat. A szerbek is hódító szándékkal, rabló eltökéltséggel jöttek s mi lett a sorsuk? A magyar zsákbán megfojtottuk őket. Most a románok törtek az erdélyi hágókra s amilyen könnyen osontak be, oly keservesen fulnak a vérükbe. Erre esküt tett minden magyar lélek s nem sokáig fog tartani a banditák örömmámora, mert az igazság, a becsület a miénk s ez a tudat ke-

ményíti meg a honvéd karját és szívét. Bizunk rettenthetetlen erőnkben, mely ma a vackát védő oroszán borzasztó ereje. A románok hamar megtanulják mi a sorsa a rablónak, aki erre a szent magyar földre lép.

Nem szabad, hogy kishitűek legyünk. — Magyarok, akik valamikor Európát rettegettük, akik Ázsiával dacoltunk, a mi földünket ne tudnók megvédeni? A két éves háborúnak sok fényes bizonyítékát szolgáltatottunk annak, hogy a magyar hősiesség régi hírével támadt fel. Ime elérkezett az óra, amikor új tettekkel kell bearnoynoznunk régi dicsőségünk. — Rajta kurucok!

Levelek jönnek

a harcerekéről, halvány rózsaszínű tábori netek. Nehéz küzdelemben vannak a testvérek, szuronyaik hegyén a történelmi jövő csillog, szenvedéseik tüzeiben nemzetek, népek sorsa forr. A levelek mind bizakodók, a szeretet mellett, amelyet a családért, itthonmaradottakért aggódó szívek sugároznak az árva tüzhelyek felé, ott van a bizalom is, amelyet se balszerencse, se váratlan csalódás nem tud összetörni.

Jönnek a kis tábori lapok és ezek néhány szavukkal a jövő reménységeiről szebben és biztatóbban beszélnek ezersoros frázisoknál, amik itthon születnek s hivatalok és szerkesztőségek fantáziájának szárnyain repülnek. Fáradtak a fiúk, de nem csüggedtek, a sebek fájdalmasak, de karjuk szilárd, szívük a helyén és lelkük edzett. Ha itthon apadóban bizalmunk és reményük, bőséggel buzog az az örök forrásból, a harcerek felől, a világtörténelem páratlan nagyszabású küzdelmeiből. Szabad-e hát itthon elcsüggedni, szabad-e itt bizakodásunkat elveszíteni?

A hírek mindig kedvezőbbek, a sors, amely balsejtelmek szorongó érzéseit fonta nemrégén aggódó lelkünk köré, kezd megváltozni és a magyar határ hogyeinél visszagördül a nagy tömeg, amely ezer

éves földünk áldott talaján akarta sátraikat felütni. Természetes, hogy egy csapásra nem fordulhat meg minden, apró erőfeszítések törnek az új régi győzelmeink új virradatának. El kell azonban jönnie a fordulatnak és újra hallani fogjuk a győzelmek boldogító örömet. Amilyen hirtelen nyílt ki a vereségek véres földjéből az ellenség győzelmi rózsája, éppen olyan hirtelen hervad majd el újra, ha a mi napunk fénye öntözi forró sugaraival.

Megjén majd a válasz a kérdő tekintetekre, amelyek türelmetlen módon tapadnak a határok felé, Várnunk kell a boldogabb időt türelemmel, esendben. Erőt merítsünk hozzá az apró, rózsaszínű levelekből, amik messziről jönnek a véres mezőkről, ahol a mi kitartásunk és áldozatkészségünk erős várain eddig is megtört a tengernyi ellenség.

Csaba visszatér.

Fel! Készülj székel! Csaba visszatér, Miként visszatért évezred előtt — Kopjás hadával ezer halált mér Megvédi az ősi székel mezőt. Csaba visszatér fellegek szárnyán, Csaba visszajön tűzön vizen át; Hallod a riadót az égi zenét? Jön, ő megvédi a székel hazát. Az ocsmány ellenség vad hordája Bitangul készült, orozva támadt, Mint konra leső undok hiéna Vélt elvenni dicső hazánkat.

Rabló bandája dúlja földedet, Háza tűztől nézd fényes az ég! Nőpednek vesztét s özvegyek, árvák Siró panaszát meddig tűröd még!? Székel népemnek apraja nagyja, Magyar hazámnak ifja és vénéje, Ősi földeden dúl az ellenség, Szent háborúban irtsd ki belőle! — Fel hát a harera szent háborúra. Hajrá! Előre! — Élvi vagy halni, Nincsen kegyelem, égjen a bosszú Csaba visszatér; nem fog elhagyni.

MIT KIABÁLTOK?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsobb árakban készíttetnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK?

Az erkölcsi k eldurvulása.

Ha figyelemmel kísérik a napilapok jelentéseit, konstatálhatjuk belőlük, hogy — a harcoktól eltekintve — soha annyi halottból, annyi gyilkosságról, öngyilkosságról, késelésről nem volt szó a napilapokban, soha annyi véres esemény nem történt, mint most a háború második esztendejében, amely most fordult a harmadikba.

Szinte megrémül az ember, ha ennek a jelenségnek a mélyére néz és megdöbben, hogy ma, amikor a háború a maga irtózatossággal, amellyel a lélekre, szívre és észre egyaránt ránehezedik, még fékezi az emberi indulatokat, máris ilyen eldurvultak az erkölcsök, ilyen vadak az emberek. Mi lesz akkor később, mi lesz a háború után?

Ma, a háború harmadik évének küszöbén, teljesen jogos már az a gondolkodás, minden irányban, hogy mi lesz a háború után. Bizonyos, hogy az ország már várja a békét és valószínű, hogy a béke közelebb is van, mint ahogy az a harctéri térképeken és jelentésekből látszik, tehát elő kell készülnünk a békére.

Megvagyunk győződve róla, hogy az illetékes hatóságok és kormánykörök már abból a szempontból, hogy a testi szükségleteket kielégítsék, a károkat pótolják, a háború tanulságait és a háborús idők tapasztalatait a valóságba átvigyük, felvannak készülve a béke idejére, de ehhez a programhoz feltétlenül hozzá kell venniök a lelkiekről való gondoskodást is.

Bizonyos az, hogy a háború eldurvította az emberi erőt, amely már a háború előtti nyomorúságos gazdasági helyzetben is rettenetes volt, még szívesebb, még vadabb, még tekintetnélkülibbé tette és ez maga után vonta az emberek megédződését minden bajjal, minden veszéllyel szemben, ami azután nem eredményezett mást, mint éppen az erkölcsök eldurvulását.

Erről tehát gondoskodni kell. Nem tudunk egyéb gondoskodási módot hirtelenben, mint az iskolák szaporítását, a népnevelés fejlesztését. Hiszen igaz az, hogy ez már a most élő generáció életére kevés befolyással van, de a mai generáció oly erősen ki tudott tartani ennek a rettenetes háborúnak minden veszélyén és baján keresztül, hogy ezt is el fogja bírni. Természetesen jó volna valami módon az emberek lehiggadásáról már ma gondoskodni, de ezt talán részben a béke is meg fogja hozni. Azt azonban feltétlenül meg kell akadályozni, hogy a jövő generáció a háborúban meggyengült idegzetű és lelkületű generáció nevelése alatt nőjön fel. A népnevelésnek szigorúnak, komolynak kell lennie és ha a szülői hatalmat nem is akarjuk elvéteni a szülőktől, mégis arra kell törekedni, hogy a gyermek feletti rendelkezés túlnyomó része, legalább addig, míg a gyermek nagyon fogékony a külső behatások iránt, a tanítóknál és oktatóknál legyen.

A jövő nemzedéket meg kell mentenünk attól, hogy lelkében, idegeiben, erkölcsiében érezze meg a mai háború nyo-

ma. A jövő generáció ak egészségesnek, lehetőleg tökéletesnek kell lennie, hogy a béke nagy munkáit valóban az ország jövője érdekében el tudja végezni.

HIREK.

— **Kitüntetett tanfelügyelő.** A Hivatalos lap 10-iki száma közli, hogy a király Nehéz János vármegyénk tanfelügyelőjének a Ferencz József rend lovagkeresztjét adományozta — Az igazán megérdemelt kitüntetéshez mi is gratulálunk.

— **Az erdélyi menekültek javára** a király 100,000 koronát, az Emke 10,000 koronát adományozott, az „Est” pedig eddig több mint egy millió koronát gyűjtött.

— **Rekvirálják a termést.** Legközelebb kormányrendelet jelenik meg, mely ki fogja mondani az egész gabona-termésnek lefoglalását és rekvirálását.

— **A kisgazdák is követelhetik a maximális árt.** A 2350—916. sz. kormányrendelet kimondja, hogy a Haditermék r. bizományosai a gabonáért a maximális árt tartoznak fizetni a gazdáknak. Ha azonban a följárult készlet 50 mm.-nál kisebb, a maximális árból mm.-ánként 1 koronával kevesebbet fizethetnek.

A Magyar Gazdaszövetség tájékoztató füzetében (Az 1916 évi termés értékesítése), mely a földművelésügyi minisztérium illetékes osztályának jóváhagyása után jelent meg, az a tanácsot adja a lyi szövetkezet, vagy gazdákör útján gyűjtésük össze készleteiket, hogy így az 50 mm.-nál nagyobb legyen a követelhetőség a teljes maximális árt.

Konkrét esetről kifolyólag a földművelésügyi minisztériumban működő Országos Gazdasági Bizottság a Gazdaszövetség kérésére azonban azt felelte, hogy a kisebb készletek tulajdonosai még akkor sem követelhetik a teljes maximális árt, ha összegyűjtik eladó gabonájukat, hogy az egyben 50 mm.-nál több legyen. Ezt a döntést lapunk legutóbbi számában mi is közöltük.

A parlamentben a kisgazdák eme sérelmét, melyet mi több ízben tárgyaltunk, interpelláció alakjában tette szóvá Pallavicini György őrnagy, a Magyar Gazdaszövetség igazgató-választmányi tagja. Ghillányi Imre báró válaszában kijelentette, hogy az OGB. fentemlített válasza téves volt s hogy a gazdák, ha többen, akár a szövetkezet, vagy gazdákör útján is összegyűjtik kisebb készleteiket, hogy egy tételben 50 mm.-nál többet tegyen ki, ez esetben követelhetik a teljes maximális árt. Az egykoronás levonásnak tehát nincs helye.

— **A menekült városi tisztviselőket** felkéri a magyar városok országos kongresszusa, hogy tartózkodási helyüket, állásukat és hozzátartozóik számát azonnal közöljék a kongresszus központi irodájával: Budapest, VIII. Szentkirályi-utca 40 szám.

— **Pamutfonal készletek felajánlása.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a m. kir. minisztérium 2489/1916. sz. rendelete a következőket rendeli: A Pamutközpont r. t. cégnek (Budapest, V. Széchenyi utca 1.)

megvételre fel kell ajánlani a nyers, egy szálu és két szálu pamutfonalakat az angol 20—26 finomsági számokban, motollálva, kopszok vagy hangeres keresztesevék

— **Péterfi Gyula Aranyosrákosról** keresi Bedő Sándor halmágyi jegyzőt, kinek családja szintén Aranyosrákoson van.

— **Új színházvállalat Erdélyben részvénytársasági alapon.** Az erdélyrészi székelység kulturájának képviseletében Erdélynek néhány nagyobb városában Majthényi Miklós dr. Székelyudvarhely város polgármesterének kezdeményezésére „Országos Magyar Színház Részvénytársaság” címen nagyszabású színházi vállalkozás létesül részvénytársasági alapon. A részvénytársaság, a mely a maga kulturális érdekére az egész székelységet bevónja, több százezer korona részvénytőkével indul és célja a színház számára írott eredeti színpadi alkotásokból a székelysországi színpadi művészi és irodalmi központot teremteni, a minőt a székelység méltán megérdemel és a minőt Erdély magyarsága már régen áhit magának. A vállalkozás ezenkívül programjába iktatta, hogy a színházi vállalkozással párhuzamban tiltmányt is létesít és az érdeklőkre vont városokban mozi- és színházakat is nyit. A részvénytársaság ügyvezető igazgatójára Csók György Géza színházi titkárt szemlélték ki, a vállalkozás ügyésze pedig Bányász Vilmos dr. lesz.

— **Gyűjtőskatulyák mellőzése.** Amint értesülünk, a gyűjtőgyárak a gyűjtőt ezen-
tul nem skatulyákban, hanem éppen úgy, mint a fogpiszkálókat szokás, apró kötegekben fogják forgalomba bocsátani. Egy-egy két filléres kötegekben 25—30 szál gyűjtő lesz. A gyűjtőgyárak ezt az újítást a gyűjtőskatulyák rengeteg sok faanyagot emésztettek föl.

— **Mindent a hadseregnek!** A honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatalnak a hadsereg részére szükséges olajok pótlására az olajtartalmu magvakat begyűjteni. Kéri a nagyközönséget, hogy az olajtartalmu magvakat, a barack, napraforgótök és szilvamagokat szeretetadományképpen minél nagyobb mennyiségben beküldeni szíveskedjék. Különösen nagy súlyt helyez a hivatal a lekvár és pálinkafőzésnél visszamaradt szilvamagokra. Egy kis áldozatkészséggel ezeket érő nyersanyag megteremtésében segédkezik az, aki a rendes körülmények között veszendőbe menő értékeket összegyűjti és a Hadsegélyző Hivatalnak Budapest, V. Akadémia-utca 17 sz. beküldi. A csomagokat bármely postahivatal vagy vasúti állomás ingyen továbbítja, ha azokat kívül „Gyógynövény” jelzéssel látjuk el.

Kiadó FÜSSY JÓZSEF

Nagyszerűen bevált a harcoktól való félelem és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok, mell- és hátfájás stb. eseteiben

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici compos.

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Üvege K — 80, 140, 2—.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlánhoz” címzett Dr. Richter-féle gyógyszerárakban, Prága I, Elisabethstr. 5.

Naponkénti szétküldés.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, tifusz, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben **1.25 koronáért** minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére, antiszeptikus kötözéseknél (sebekre és daganatokra és daganatokra) kéz és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. **Ára 2 K.**

FODORMENTA LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatása szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy felpohár vízre.

Eredeti üvege 2 korona.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kiváratra bárkinek **ingyen** és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet

Dr. KELETI ÉS MURÁNYI
vegyészeti gyára Ujpesten.

SZEPLŐS

esunya lányok, májfoltos, kiütéses asszonyokon azonnal segít

A VILÁGHIRŰ Földes-féle

MARGIT CRÉME és SZAPPAN

A Margit-crème rögtön szünteti szep-
lőt, májfoltot, bőrkiütéseket, atkát (mit-
tesser) s mindennemű bőrbajt.

A margit-crémétől az arczbőr üde, ró-
zsás lesz, a ránczok, a redők eltűnnek.
A Margit-crémet a világ legszebb ass-
zonyai, hercegnők, grófnők, bárónők
híres művésznők stb. használják s el-
vannak ragadtatva annak paratlan bőr-
konzerváló és bőrszépítő hatásától. —
6 K-ás rendeléseket bárhová bérment
ve küld.

Földes Kelemen
gyógyszertára Arad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeri-
ában és illatszerkereskedésben.

Ha ön nem tud enni,
ha rosszul érzi magát, biztos se-
gítséget nyer az orvosilag kiprobált

**Kaiser-féle gyomor
Borsmenta**

Karamellakban

Jó étvágyat kap, a gyomrot erő-
síti. Üdítő és erősítő hatásánál
fogva nélkülözhetetlen az uta-
zásnál. Egy csomag ára **20 és
40 fillér.**

kapható: Gál Béla
Gyógyszertárában
Marosujvárt.

Nyomtatványok

Mindenne-
mű iskolai,
ügyvédi,
jegyzői
nyomtatvá-
nyok Eskü-
vői-kártyák,
báli- és
menyegzői
meghívók
jutányos ár-
ban és gyorsan
készíttetnek

Füssy J.
könyvnyomdájában Tordán.

„ARANYOSVIDÉK,”
politikai lap kiadó-
hivatala. Telefon 34

Hirdessünk a
Marosujvárbán

Őszi

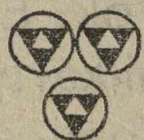
vetéshez

Corbin magesávázószer változatlan
árakon kapható. **Corbin** megóvjá a
vetőmagot varjak és egyéb madarak kár-
tevésétől, üszögtől, rothadástól, férgectől,
Egyszerű használati utasítás. Ezerszere-
sen kipróbálva, kitűnő bizonyítványok. —
Olesó.

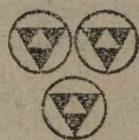
DR. KELETI ÉS MURÁNYI VEGYÉSZETI GYÁRA UJPESTEN.
RENDELÉSEKET ÉS KÉRDEZŐSKÖDÉSEKET IDEJEKORÁN KÉRÜNK.

Füßy József könyvnyomdája

könyv-, papir-, író-, rajz- és festőszer-
kereskedése Torda, Vallásszabadság-tér

Alapított
1867-ben.

Dombornyomású névjegyek, levélpapírosok és borítékok
szép és izléses kivitelben, olcsó árak mellett készülnek

Telefon
34 szám

Készít:

irodalmi műveket,
tankönyveket,
folyóiratokat,
hírlapokat,
községi nyomtatványokat,
kereskedelmi, ügyvédi és iskolai
nyomtatványokat,
vonalzott üzleti könyveket,
számlákat,
árjegyzékeket,
báti és esküvői meghívókat,
eljegyzési kártyákat,
névjegyeket,
körleveleket,
gyászjelentéseket,
falragaszokat,
szórólapokat
és minden a könyvnyomdaiparban
előforduló munkákat izléses és
hibátlan kiállításban, szolid árak
mellett.

Nagy raktár:

Gimnáziumi, polgári fiu- és pol-
gári leányiskolai, valamint elemi
iskolai könyvekből.

Író- és levélpapírokban, üzleti köny-
vekben, szépirodalmi művekben,
regényekben, ifjúsági iratokban,
ima könyvekben, mesés könyvek-
ben, folyóiratokban, divatlapok-
ban, teljes író- és rajzkészletekben.

As „ARANYOSVIDÉK”

független politikai és társadalmi
lap kiadóhivatala.

Az „Aranyosvidék” Torda-Aranyos-
vármegye legelterjedtebb lapja és
így a hirdetni akaró közönség
a legbiztosabb siker reményében
adhatja fel hirdetését az Ara-
nyosvidékbe. A hirdetések
díjai minimális árakon vannak
számítva.

Főszolgabírói, körjegyzői, papi, ügyvédi, végrehajtói és iskolai nyomtatvá-
nyok nagy raktára. Hazai és helybeli képes lev.-lapokban nagy választék.